

શ્રી સમયસાર ગાથા નં. ૬ એના ભાવાર્થનો બીજો પેરેગ્રાફ.

યહાં યહ ભી જાનના ચાહિએ, ત્યાંથી છે. શું કરવા કહ્યું છે ? એ કહે છે આ આત્મા હૈ વો જ્ઞાયકભાવ ત્રિકાળ ઉસમેં જો આ ગુણસ્થાનકા ભેદ હૈ, એ શુભઅશુભ પુણ્ય પાપકા ભેદ યે ઉસમેં નહિ પર્યાયમેં હૈ. વસ્તુ જો હૈ જ્ઞાયકરસ ચૈતન્યરસ અસ્તિ મોજુદગી ચીજ, વસ્તુ મોજુદગી ચીજ આત્મા, ધ્રુવ, વો સમ્યગ્દર્શનકા વિષય. ધર્મની પહેલી સીદ્ધી પ્રાપ્ત કરનેમેં, વો જ્ઞાયક ચૈતન્ય રસ હલચલ કે પરિણમન પર્યાયકી બિનાકી ચીજ, હલચલ નહીં એમાં. આહાહા ! ઝીણી વાત છે ભાઈ, પર્યાય છે તે હલચલ કરે છે, બદલતે હૈ, વસ્તુ જો ધ્રુવ એ તો હલચલ વિનાકી એકરૂપ ત્રિકાળ શુદ્ધ સત્તાસ્વરૂપ ઉસમેં તો પર્યાયકા ભેદ ભી નહીં, વો સમ્યગ્દર્શનકા વિષય હૈ. આહાહા !

ધર્મકી પહેલી સીદ્ધી સમ્યગ્દર્શન, પહેલી શ્રેણી, ઉસકા વિષય ત્રિકાળી જ્ઞાયકભાવ જો હૈ એકરૂપ હૈ વહ ઉસકા વિષય એ અપેક્ષાસે અશુદ્ધદ્રવ્યાર્થિક કહો પર્યાય કહો કે વ્યવહાર કહો, તીનોં ઉસ ચીજમેં નહિ. આહાહા ! પર્યાયમેં હૈ, ઓ માટે તો લેના હૈ, વસ્તુમેં ચૈતન્ય જ્યોત ત્રિકાળી એક સદૈશ ચૈતન્યઘન ચૈતન્યકા પ્રકાશકા પૂરકા નૂર ઐસા તેજકા પિંડ. આ તમારે ત્યાં ડાકટર બાકતરમાં આવું ક્યાંય આવે એવું નથી ક્યાંય. આહાહાહા ! અસ્તિ હૈ ને ? અસ્તિ હૈ ને, અસ્તિ, હૈ ને ? તો હૈ તો અસ્તિ ઉસકી મોજુદગી કયા હૈ, કાયમી મોજુદગી કયા હૈ ? કાયમી મોજુદગી તો જ્ઞાન આનંદ આદિકા રસ ધ્રુવ, એકરૂપ ત્રિકાળ અનાદિ અંત બિનાકી ચીજ, શરૂઆત નહીં, અંત નહીં બિયમેં પણ કાયમ ધ્રુવપણે બિરાજમાન પ્રભુ. આહાહા ! એ ચીજકો સત્ય કહેકર પર્યાયકો અસત્ય કહા અથવા ઓ પર્યાય પણ, રાગપણે ધ્રુવ પરિણમતેં નહીં, ક્યોં કહા કિ જ્ઞાયક ભાવ જો ધ્રુવ હૈ યે પુણ્ય ને પાપ તો અચેતન ભાવ હૈ. આહાહા !

દયા દાન વ્રત ભક્તિ આદિકા વિકલ્પ જો હૈ યે તો અચેતન હૈ, અચેતનકા અર્થ ? ઉસમેં જ્ઞાયકરસ જો ચિદાનંદ હૈ વો ઉસમેં આતા નહીં, ઔર જ્ઞાયકકી કિરણ જો હૈ, વો ભી પુણ્યપાપકા ભાવમેં આતા નહીં, વો કારણસે પુણ્ય પાપકો અચેતન ને જડ કહેનેમેં આયા હૈ. આહાહાહા ! આ શરીર જડ હૈ ઉસમેં તો રંગ, ગંધ, રસ, સ્પર્શ હૈ અને પુણ્ય પાપકા ભાવ હૈ. દયા દાન વ્રત ભક્તિ, કામ, ક્રોધ ઈસમેં રંગ ગંધ નહીં, પણ ઉસમેં ચૈતન્યકા પ્રકાશકા કિરણ નહીં, વો અપેક્ષાસે પુણ્ય પાપ ભાવકો જડ ને અચેતન કહેનેમેં આયા હૈ. આહાહા ! સમજમેં આયા ? તો કહેતે હૈ કિ, અચેતન ને જડ કહેકર, ઉસકો નિષેધ કિયા કે વસ્તુમેં હૈ નહી, તો યે પર્યાયમેં હૈ કે નહી ? પર્યાયમેં ન હૈ તો તો નિર્ણય કરનારી તો પર્યાય હૈ, કયા કહતે હૈ ? જો ત્રિકાળી ચીજ હૈ વો ધ્રુવ, જ્ઞાયક ધ્રુવ, વજ્રનો બિંબ, વજ્ર, વજ્ર જેમ હૈ એમ જ્ઞાન આનંદકા બિંબ ધ્રુવ હલચલ બિનાકી વો ચીજ હૈ. પર્યાય વિનાકી.

પણ ઉસકા આ હૈ એસા નિર્ણય કોણ કરતે હૈ ? યે પર્યાય નિર્ણય કરતી હૈ. અનિત્ય નિત્યકા નિર્ણય કરતી હૈ. આંચ વાત જ બીજી આખી દુનિયાથી જુદી હૈ. એ નિત્યાનંદ પ્રભુ, ધ્રુવ આદિ નહીં, અંત નહીં વસ્તુ સહજ સહજાત્મ સ્વરૂપ ધ્રુવ, વો તો મૈં યહ હું, ઉસકા નિર્ણય ઉસમેં તો હૈ નહીં, નિર્ણય કરનેવાલી તો પર્યાય હૈ, જો અનિત્ય હૈ, પલટતી હૈ, હલચલ હૈ. આહાહા ! તો વો પર્યાય ઉસમેં નહિં, પણ પર્યાય નિર્ણય કરતી હૈ, તો પર્યાય પર્યાયમેં હૈ, લોજક કઠણ બહુ ભાઈ, વીતરાગનો માર્ગ, જિનેશ્વરનો મૂળ માર્ગ બહુ કઠણ છે.

જગતને તો અત્યારે તો સાંભળવા મળતો નથી. બહારનું આ કરો ને સેવા કરો ને ફલાણું કરો ને આ દેશ સેવા કરો ને માણસની સેવા કરો ને કોણ કરે પ્રભુ ? પરની સેવા એટલે કયા ? એનો અર્થ કયા ? પરદ્રવ્ય હૈ કે નહીં ? હૈ તો ઉસકી પર્યાય વર્તમાનમેં પર્યાય વિનાકા દ્રવ્ય હૈ ? ઉસકી પર્યાયકા કાર્ય તો વો દ્રવ્ય કરતી હૈ. તુમ દૂસરાકા કરે ? તુમ દૂસરેકી સેવા કરતે હૈ માનતે હૈ યે તો મિથ્યાભ્રમ અજ્ઞાન હૈ. આહાહા ! આ ડાકટર ગયા 'તા કે નહીં હમણાં જેલમાં ગયા 'તા ને ? આહાહા !

અહીંયા તો પ્રભુ કહેતે હૈ ત્રિલોકનાથ સર્વજ્ઞ જિનેશ્વરદેવ વીતરાગ પરમાત્મા અનંત તીર્થકરો વર્તમાન બિરાજતે હૈ ૨૦ તીર્થકર મહાવિદેહ ક્ષેત્રમેં, પ્રભુ તો બિરાજતે હૈ, વો વાણી હૈ. કુંદકુંદાચાર્ય ત્યાં ગયે થે, આઠ દિન રહે થે વો ત્યાંસે આકર ભગવાનકા આ સંદેશ હૈ, એસા જગતકો જાહેર કરતે હૈ, આડતિયા હોકર માલ પ્રભુકા. આહાહા ! સમજમેં આયા ?

તો કહેતે હૈ કિ ભગવાન આત્મા ચૈતન્ય જ્ઞાયકરસ અસ્તિ મોજુદગી ચીજ, વો તો પર્યાય બિનાકી ચીજ હૈ, ઉસમેં તો અશુદ્ધતા જો દ્રવ્યનયની અશુદ્ધતા કહેનેમેં આતા હૈ, અશુદ્ધદ્રવ્યાર્થિક, દ્રવ્ય અશુદ્ધ નહીં હોતા હૈ પણ દ્રવ્યકી પર્યાય અશુદ્ધ હોતી હૈ વો કારણે અશુદ્ધદ્રવ્યાર્થિક કહેતે હૈ, ઔર વો અશુદ્ધ દ્રવ્યકા નયકા વિષયકો પર્યાય કહેતા હૈ. ઔર વો પર્યાય વો વ્યવહાર હૈ, ઔર ત્રિકાળી ચીજ હૈ વો નિશ્ચય હૈ. આહાહા ! આમાં વાત ક્યાં સમજવી, એ કારણે કહું ને, પર્યાયનો નિષેધ કર્યો છે ને ભાઈ ? કે જ્ઞાયકમાં પર્યાય હૈ હીં નહીં, ઔર જ્ઞાયક હૈ વહ શુભાશુભ ભાવપણે હુઆ હીં નહીં, ક્યોંકિ જ્ઞાનરસ ચૈતન્ય ચૈતન્ય પ્રકાશકા પુંજ, વો પુણ્ય પાપકા ભાવ જો અચેતન હૈ ઉસમેં અંધારા હૈ, વો પ્રકાશકા અંશ નહીં વો અંધારા હૈ, તો ચૈતન્ય પ્રકાશકા પૂર

જો ચૈતન્ય તત્ત્વ વો અંધારાપણે કભી હુઆ નહીં. સમજમે આયા ? આહાહા !

અને જો જ્ઞાયકભાવ, શુભઅશુભભાવપણે હો જાય તો જ્ઞાયકરસ અચેતન હો જાય જડ હો જાય. આહાહાહા ! આ દયા દાન વ્રત ભક્તિકા ભાવ ભી અચેતન જડ હૈ, ક્યોંકિ ઉસમેં વિકલ્પ હૈ, રાગ હૈ, એરૂપે ચૈતન્ય જો હો જાય, તો ચૈતન્ય જડ હો જાયે, જ્ઞાયક ચૈતન્ય પ્રકાશમેં અંધારા રાગરૂપે હો જાય તો આત્મા અંધારારૂપ હો જાય. અચેતન હો જાય. આહાહાહા ! આવી વાત છે.

અર્થાત્ પર્યાયમેં જો અશુદ્ધતા હૈ એ દ્રવ્યાર્થિકનયકા વિષય નહીં, વો તો અશુદ્ધ દ્રવ્યાર્થિકકા, અશુદ્ધદ્રવ્યાર્થિક નામ વો દ્રવ્યકી પર્યાયમેં હૈ વો અપેક્ષાએ અશુદ્ધ દ્રવ્યાર્થિક કહા, ઉસકો પર્યાયાર્થિક કહા ને ઉસકો વ્યવહાર કહા, વો વ્યવહાર જૂઠા હૈ એસા બતાએગા. આહાહા ! તો યહાં કહતૈ હૈ હવે, “ યહાં યહ ભી જાનના ચાહિયે કે જિનમતકા કથન સ્યાદ્વાદરૂપ હૈ, ” વીતરાગ ત્રિલોકનાથકા અભિપ્રાયમેં સ્યાદ્વાદરૂપ હૈ, સ્યાદ્ નામ અપેક્ષાએ કથન કરના હૈ. ‘ સ્યાદ્વાદ ’ સ્યાત્ નામ અપેક્ષાસે કથન કરના એ જિનમતકા કથન હૈ, ઇસલિયે અશુદ્ધનયકો પર્યાયમેં શુભાશુભ ભાવ હૈ, એ ચૈતન્ય શુભાશુભપણે નહીં હુઆ, એસા જો કહા, પણ અશુદ્ધનયકા વિષય નહીં હૈ એસા નહીં. આહાહાહા !

જૈસે ત્રિકાળી શુદ્ધ સ્વભાવ જ્ઞાયકભાવ ધ્રુવ એ શુભાશુભપણે હુઆ નહીં, પણ શુભાશુભભાવ પર્યાયમેં હૈ ઇસકા નિષેધ કરે તો તો વસ્તુકા નિષેધ હો જાતા હૈ. આહાહા ! સમજમે આયા ? ‘ અશુદ્ધનયકો સર્વથા અસત્યાર્થ ન માના જાયે ’, યહાં તો એ કહા કે અશુદ્ધ હૈ વો જુઠા હૈ અસત્યાર્થ હૈ, કઈ અપેક્ષાસે વો ત્રિકાળી ચૈતન્ય જ્યોત જે ધ્રુવઘાતુ, ચૈતન્યઘાતુ, ચૈતન્યપણા જિસને ઘાર રખા હૈ, ઉસકી અપેક્ષાસે રાગ ને પુણ્ય-પાપકો અશુદ્ધ કહેકર, અચેતન કહેકર, નહીં હૈ દ્રવ્યમેં એસા કહા, પણ પર્યાયમેં નહીં હૈ, “ સર્વથા ઉસકો અસત્યાર્થ ન માના જાયે ”. આહાહા ! સમજમે આયા ?

“ ક્યોંકિ સ્યાદ્વાદ પ્રમાણસે શુદ્ધતા અશુદ્ધતા દોનોં વસ્તુકે ધર્મ હૈ, ” કયા ક્રિયા ? કથંચિત્નયસે જો પરમાર્થકા કથન હૈ પ્રભુકા યે શુદ્ધ જો ત્રિકાળ હૈ વો ભી વસ્તુકા સત્વ હૈ, વસ્તુકા સત્વ હૈ, કસ હૈ, એસે પુણ્ય પાપકા પર્યાયમેં ભી વસ્તુકા કસ હૈ, પર્યાયકા તત્ત્વ હૈ. આહાહાહા ! દરેક શબ્દ અજાણ્યા બધા, એના ભણતરમાં ન આવે, વેપારમાં ના આવે અત્યારે તો સંપ્રદાયમાંય નથી આ. આહાહા !

કયા ક્રિયા ? સ્યાદ્વાદ પ્રમાણસે, અપેક્ષાસે વસ્તુકો સિદ્ધ કરનેમેં શુદ્ધતા ત્રિકાળી અને અશુદ્ધતા વર્તમાન દોનોં વસ્તુકે ધર્મ હૈ. ધર્મ નામ દો વસ્તુએ ધારી રાખેલ ચીજ હૈ, ધર્મ નામ આ સમ્યગ્દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર એ ધર્મકી વાત યહાં નહીં. વસ્તુએ ધારી રાખેલ ભાવ હૈ, જેમ વસ્તુ ભગવાન ત્રિકાળી ધારી રાખેલી ચીજ હૈ, એસે પુણ્ય-પાપ પણ પર્યાયમેં ધારી રાખેલી ચીજ હૈ, પુણ્ય-પાપ અસ્તી હૈ, પુણ્ય-પાપ નહીં હૈ એસા નહીં. આહાહાહા ! સમજમે આયા ? ઝીણી વાત છે આ બધી. કોઈ દિ ‘ ક્યાંય સાંભળ્યું નથી, સત્ય કયા હૈ, સંપ્રદાયમાં તો અત્યારે ગોટા ઉઠયા છે બધા, આ કરો ને આ કરો વ્રત કરો ને તપ કરો. એ કરવું-કરવું એ તો વિકલ્પ ને રાગ હૈ, રાગના કર્તૃત્વ જ્ઞાનકો ચૈતન્યકો સોંપના મિથ્યાત્વ હૈ. પણ વસ્તુ હૈ ખરી અશુદ્ધતા

હે ખરી, પર્યાયમે અશુદ્ધતા ન હો તો તો પર્યાય શુદ્ધ છે, તો તો ધર્મ છે, તો ધર્મ કરના તો રહેતે નહીં. હૈં ! મેરે ધર્મ કરના છે એસા પ્રશ્ન ઊઠે તો ઉસમેં કયા આયા ? કે ઉસકી પર્યાયમે ધર્મ છે નહીં, પર્યાયમે અધર્મ છે, તો અધર્મ નાશ કરકે ધર્મ કરના છે. તો અધર્મ પણ પર્યાયમે છે. આહાહા ! આ તો લોજીકથી પ્રભુનો માર્ગ કેવો છે, અત્યારે અજાણ્યો થઈ ગયો છે. આહા ! આહાહા !

દો હી વસ્તુકા ધર્મ છે; ધર્મકા અર્થ ? વસ્તુએ ટકાવી રાખેલી ચીજ છે. વસ્તુ જો ભગવાન આત્મા ત્રિકાળી ધ્રુવ ટકાવી રાખ્યા છે એસે પર્યાયમે અશુદ્ધતા ભી ટકાવી રાખી છે. આહાહા ! સમજમેં આયા ?

ઔર વસ્તુ ધર્મ વસ્તુકા સત્વ છે, કયા ક્રિયા સમજમેં આયા ? વસ્તુ જો પ્રભુ જ્ઞાયકભાવ જો ત્રિકાળ, વો ભી વસ્તુકા ધર્મ છે, વસ્તુએ ધારી રાખેલી ચીજ છે, ટકાવી રાખેલી. ઉસકી પર્યાયમે મલિનતા છે, વો ભી વસ્તુકા સત્વ છે. અસત્વ નહીં. પર્યાયમે મલિનતા એ પર્યાયમે સત્વ છે સત્વ નામ કસ છે, ઉસકા એક અંશ પણ કસ છે. આહાહાહા ! છે ? ધર્મ વસ્તુકા સત્વ છે, વસ્તુ ધર્મકા સત્વ એટલે કયા ? શુદ્ધ જે જ્ઞાયક ત્રિકાળી એ ભી વસ્તુ એ વસ્તુકા સત્વ છે યે ત્રિકાળી અને પુણ્ય પાપ દયા દાન કામ ક્રોધકા ભાવ વર્તમાન પર્યાયમે ઉસકા અસ્તિત્વમેં ઉસકા સત્વકા સત્વમેં, પર્યાયકા સત્વમેં, એ અપનમેં છે. આહાહા !

“ અંતર માત્ર ઈતના છે કે અશુદ્ધતા પરદ્રવ્યકે સંયોગસે હોતી છે ” એટલો ફેર, શુભ અને અશુભ ભાવ અશુદ્ધ એ વસ્તુકા પર્યાયમે સત્વ નામ ઉસકી ચીજ છે. પર્યાય એ ભી ઉસકી ચીજ છે, પણ ફેર ઈતના કિ અશુદ્ધતા પુણ્ય પાપકા ભાવ સંયોગકા લક્ષસે સંયોગજનિત કહેનેમેં આતા છે. આહાહાહા ! છે ? પર અશુદ્ધતા પર દ્રવ્યકે સંયોગસે હોતી છે, ? “ અશુદ્ધનયકો યહાં હેય કહા છે, ” યે પુણ્યપાપકા ભાવકો છોડને લાયક કહા છે, જિસકો ધર્મ પ્રગટ કરના હો, સમ્યગ્દર્શન ધર્મકી પહેલી સીઠી, ઉસકો જ્ઞાયકભાવ ત્રિકાળ વો આદરણીય છે, ઔર શુભઅશુભ ભાવ ઉસકો હેય છે, છોડને લાયક છે, એસા કહા છે. આહાહાહા ! સમજમેં આયા ?

ભાઈ એની એક પંકિત સમજના કઠણ છે. આ તો સિદ્ધાંત છે, આ કાંઈ કયા વાર્તા નહીં છે, ભાગવત-ભગવત્ કથા છે. ભાગવત કથા કહેતે હૈં ને ? નિયમસારમાં આવે છે ને છેલ્લે, આ ભાગવતકથા ભગવતસ્વરૂપ ભગવાન આત્મા, ભગવાન ત્રિલોકનાથે કહા, પ્રભુ તેરી સ્વરૂપ ચીજ તો ભગવતસ્વરૂપ ત્રિકાળ તો યે છે, પણ તેરી પર્યાયમે ભૂલ છે, પુણ્ય-પાપકા ભાવ છે, યે છે, શુદ્ધતા ત્રિકાળ છે, પર્યાયમે અશુદ્ધતા છે. એ અશુદ્ધતા દ્રવ્યે ક્રિયા છે, ઔર છે ભલે પર્યાયે ક્રિયા છે અને પર્યાયમે રખી છે. અશુદ્ધતા પર્યાયમે છે, ફક્ત ફેર ત્રિકાળી ચીજ સ્વત્: સ્વાભાવિક વસ્તુ છે ઔર પુણ્ય પાપકા ભાવ સંયોગી કર્મકા લક્ષસે હોતી છે. આહાહાહા ! છે ? “ અશુદ્ધનયકો યહાં હેય કહા, કયોં કિ અશુદ્ધનયકા વિષય સંસાર છે. ” યે પુણ્યપાપકા ભાવ સંસાર છે, દુ:ખ છે.

આ દુકાનના ઘંઘામાં રહેના આખો દિ 'એકલા પાપ ભાવ છે (શ્રોતા: પેટ ભરવું કેવી રીતે, ઘંઘો ન કરે તો) હૈં ? કોણ પેટ ભરે છે ? પેટ તો જડ છે, જડ મેં જડ આના હો તો ચીજ આયેગી હી, એસા નહી બોલતે આપણે ગુજરાતીમેં ખાનેવાલેકા પરમાણુમેં નામ છે, દાને દાને (પે) નામ છે, નેમચંદભાઈ ! આતા છે તુમ્હારે ? ખાનેવાલેકા દાને દાને (પે) મહોર છાપ,

મહોર છાપકા અર્થ ? ન્યાં ક્યાં હૈ, પણ જો પરમાણુ આનેવાલા હૈ (વો) આયેગા, હી અને નહીં આનેવાલા હૈ તો નહીં આયેગા, તેરા લાખ પુરુષાર્થ કરે તો ભી નહીં આયેગા અને આનેવાલા હૈ રોકનેમ્ નહીં રુક શકે, ઉસકે કારણસે આતા હૈ ને ઉસકે કારણસે જાતે હૈ તેરે કારણસે પરમાણુ આતે હૈ આહારકા ઐસા હૈ નહીં.

(શ્રોતા:- પરમાણુ ન આવે પણ રૂપિયા આવેને ?) ધૂળેય રૂપિયો નથી આવતો, રૂપિયો એ જડ પરમાણુ હૈ, વો ભી પરમાણુ જહાં જાનેવાલા હૈ ત્યાં જાએગા, જહાં રહનેવાલા હૈ વહાં રહેગા. તેરેસે રહેગા ને તેરેસે પરમેં દે સકતા હું એ વાત તીન કાલમેં સચ્ચી નહીં હૈ. વાત બહુ ફેર બાપુ.

અરે ૮૪ના અવતાર બાપુ ભાઈ, એણે રખડીને કર્યા છે. આહાહા ! પ્રભુ તો એમ કહતે હૈ કે તેરા ઇતના દુઃખ તેં સહન ક્રિયા એ દુઃખકો દેખનેવાલેકો રૂદન આયા. તેં તો સહન ક્રિયા પણ દેખનેવાલેકો, તે ઇતના દુઃખ સહન ક્રિયા હૈ, ૮૪ના અવતાર નર્કમેં ક્રીડા, કાગડા કૂતરા આહાહા ! કૌઆ, ઇયળ, ઇયળ હોતી હૈ ને લંબી હાથ દો હાથની લંબી પતળી, ચલતી હોય એમાં પાંચ મણનો પથ્થર પડે ઉપર એક વેંત દબાઈ જાય ને એક વેંત બહાર ખુલ્લી રહે, કરવું શું હવે ? આહા ! એ ત્યાં ને ત્યાં મરી જવાની, દેહ છૂટી જશે. કારણકે અંદરથી નીકળી શકે નહીં, ખેંચવા જાય તો અર્ધી તુટી જાય, ઇયળ થાય છે આ ઇતની લાંબી સુતરની દોરી જેવી લાંબી લાંબી ઇયળ સમજતે હૈ ઇયળ જીવાંત. આહાહા !

અરે મૈ તો એક ઉંટકો દેખા થા ઉંટકો જંગલમેં આમ સારા જુવાન ઉંટ, રાણપરસે નાગનેસ જાતે થે બે ગાઉ, રસ્તામાં પડયો 'તો ઉંટ, મેં પુછ્યું આ કેમ ? કે એનો પગ ભાંગી ગયો છે, ઉંટના પગ આમ હોય છે ને આડા હોય છે ને જરી આમ, આપણે જેમ સીધા હોય છે એમ નહીં, એમાં જરી પડી જાય, હાલી શકે નહીં, હાલી શકે નહીં તો, મરે જ છૂટકો. દેહ છૂટ જાય. મેં ક્રીધું, આ અહીંયા ક્યું ? એનો પગ લપસી ગયો છે, હવે ખલાસ. અહીંથી ચાલ શકે નહીં, ઉસકો અનાજ થોડુંક નાખ્યું 'તું ખડ ઈ ખડ ખાય ને ત્યાં ને ત્યાં દેહ છૂટી જશે. આહાહાહા ! એવા પણ પ્રભુ અનંત ભવ ક્રિયા હૈ તેં, અનંત કાળનો હૈ ને તું અનાદિકા હૈ કે નવા હૈ કોઈ ? આહાહા !

એ પરિભ્રમણકા દુઃખ એને નાશ કરના હો તો પ્રભુ તેરી ચીજ એક અંતર આનંદકા નાથ હૈ, તેરા શરણ ત્યાં હૈ, તેરા રક્ષક ત્યાં હૈ, તેરા ઉત્તમ ચીજ અંદર જ્ઞાયકમેં હૈ. આહાહાહા ! ત્યાં શરણ લેનેકો જા તો ત્યાં ઉસકો અસ્તિ હૈ એમ કહનેમેં આયા હૈ, ઉપાદેય હૈ ઔર પુણ્ય ને પાપ એ હેય ને છોડને લાયક કહેનેમેં આયા. પણ છોડને લાયક કહેનેમેં આયા, પણ હૈ ઉસકો છોડને લાયક કહા, કે હૈ હી નહીં ? એ કહેતે હૈ, હૈ ને ?

શુભઅશુભકા વિષય સંસાર હૈ. આહાહાહાહા ! ત્રણ લોકનો નાથ ચૈતન્ય પ્રભુ જ્ઞાયક સ્વરૂપ ચૈતન્ય પ્રકાશનો પુંજ એ સિવાય અલાવા પુણ્ય ને પાપ દો ભાવ હોતા હૈ વો સંસાર હૈ, સંસરણમ્ ઇતિ સંસાર : જિસમેં સંસરણમ્ પરિભ્રમણ જિસસે ઉત્પન્ન હો ઉસકા નામ સંસાર કહેતે હૈ એ પુણ્ય ને પાપકા દો હી ભાવ સંસરણમ્ સંસાર હૈ, એ વર્તમાન સંસાર હૈ ઔર ભવિષ્યમેં પરિભ્રમણકા બિજડાં હૈ, આહાહાહા ! આવી વાત સાંભળતા.

ओला दवाभानामां रस केटलो यद्दी जाय, अये आ डाकटर छे, भंडवा भंडवा जावुं छे ने ? अेना छोकराय बधा डोकर छे, मदद करे थोडी त्यां जछने, दुकाने न जाय पण ध्यान राखवुं के शुं क्युं 'तुं केम याले छे ? दोरी तो हाथमां राखवी जोछअे ने पडण उडे लले पण. आहाहा !

आंही तो कहेते है प्रभु, तुम जाणक शक्तिका तत्त्व है, अे रागका ने परका कैसे कर सकते है ? आहाहा ! अे राग ने पुण्य पापका कर्ता तुम जानते हो, तो ये तेरा संसार है रूलनेका यीज. आहाहा ! है ? अशुद्ध नयका विषय संसार है, ये पुण्यपाप भाव अे संसार है, और संसारमें आत्मा कलेश भोगता है. आहाहा ! (श्रोता:- धणाय सुभ भोगवे छे) धूणये सुभ नथी, सुभ तो आत्मामें है, बहारमें मानते है पांय पयास लाभ पैसा हुआ, लडका हुआ सात आठ दस बब्बे लाभनी पेदाशवाणा अमे सुभी है, दुःभना पोटला भर्या है, दुःभ है, कलेश है देभो, अे शुभ अशुभ भावसे तो वर्तमान कलेश है, और भविष्यमें कलेशका कारण है. आहाहाहा !

“ जब स्वयं परद्रव्यसे भिन्न होता है ”, हवे अर्हीया धर्मकी बात करते है, अे पुण्य ने पापका शुभ अशुभ भाव अे संसार है, कलेश है, दुःभ है और भविष्यमें संसार परिभ्रमणका वो कारण है. आहाहाहा ! जब यह स्वयं परद्रव्यसे भिन्न होता है, ये पुण्य पापका भावसे मैं भिन्न हुं, मेरी यीज तो उससे दूर भिन्न है, मैं तो ज्ञायक यैतन्यरससे भरा अतीन्द्रिय आनंदसे भरा पडा तत्त्व हुं, और राग जो परद्रव्य है उससे भिन्न करते है, वो संसारसे छूटते है. आहाहा ! स्वद्रव्यसे तो भिन्न हो गया है अनादिसे, हवे परद्रव्यसे भिन्न करना है. आहाहा ! स्वद्रव्यसे तो भिन्न होकर रागद्वेषको अपना मानते है. वोही तो संसार है, कलेश है, दुःभ है, नरक, निगोदका कारण है. आहाहाहा ! “ स्वयं जब परद्रव्यसे भिन्न होता है तब संसार छूटता है ”. आहाहा !

अे शुभ के अशुभ भाव आ कमाना, रणना, ध्यान करना संसारका स्त्री कुटुंब परिवारको संभाण करना वो तो पाप है, संसार है, कलेश है, दुःभ है, और वो भविष्यमें भी कलेश और दुःभका कारण है, और शुभभाव भी वर्तमान दुःभ है. आहाहा ! दया दान व्रत भक्ति आदिका विकल्प अे भी राग है, दुःभ है, वर्तमान कलेश है, भविष्यमें कलेशका कारण है. आहाहाहा ! उससे भिन्न पडकर, अे शुभ-अशुभ भाव ओ तो कलेश है, संसार है, दुःभ है, मेरी यीजमें वो नहीं, अैसे परद्रव्यसे भिन्न करते है. आहाहाहा ! वो पुण्य पापका राग अे अेकत्वबुद्धि, यैतन्य भगवानकी साथ रागकी अेकत्वबुद्धि अे परिभ्रमणका बिजडा है, अे अेकत्वको तोडना और पृथक् करना, आहाहा ! भेदज्ञान करना.

पुण्य ने पापका भाव मलिन है, दुःभ है, उससे अपनी यीज भिन्न है, अैसी भिन्न करके अपना अनुभव करना वोही संसारका नाश करनेका उपाय है. दूसरा कोछ उपाय है नहीं. आहाहाहा ! अत्यारे तो अमुक देश सेवा करो, भूष्याने अनाज आपो, तरस्याने पाणी आपो, रोगीने दवा आपो मकान न होय अेने मकान बकान गुंपडा अपावी दो, अरे भगवान कोण करे प्रभु ? परद्रव्यनी क्रिया कोण करे भाछ, तने भबर नथी. अेक अंगुली यले वो तेरेसे नहीं, अे परमाणुकी वो क्षणकी पर्याय उत्पन्न होनेसे होती है, तेरेसे अंगुली हलती नहीं. तेरी सत्तामें तुम गरबड करो, के मैं कर सकता हुं ने राग अैसा कर दु, पण परकी सत्तामें तेरी गरबडी

બિલકુલ ચલે નહીં. આહાહાહા ! અરે આવું એક તો સાંભળવું મુશ્કેલ પડે એવું છે, એક તો સાંભળવું મિલે નહીં, સાંભળવું કઠણ પડે, રસ્તો આવે નહીં હાથ, આહાહાહા ! અનંત કાળથી પરિભ્રમણ કરી કરીને એ દુઃખી છે. આહાહા !

અત્યારે તો સાંભળીએ છીએ ને એક હમણાં છાપામાં આવ્યું 'તું. બિહાર શરીફ હૈ ગામ લગ્ન કરતા પતિપત્નીના લગ્નને ટાણે છોકરાનું હાર્ટફેઇલ થઈ ગયું. લગ્નનો જ્યાં હજી મંત્ર ભણતા 'તા, ત્યાં એ છોકરાનું હાર્ટફેઇલ થઈ ગયું. દેહની સ્થિતિ નાશવાન હૈ. આહાહા !

અબી નયા ગામ કયા નામ કહા કોડીનાર, એ સાંભળ્યું ને ભાઈ એ આઠ માણસ મરી ગયા. કુવામાંથી એવો ગેસ નીકળ્યો ગેસ, જેમ ઓલા પેટ્રોલ નીકળે છે, એમ પાણી નીકળે છે. તેલ નીકળે છે એમ નીકળે છે ને અંદરથી, એમ કોઈ ગેસ નીકળ્યો અંદરથી, છોકરો તપાસ કરવા ગયો એમાં મરી ગયો, એનો બાપ ગયો કે શું ? એય મરી ગયો, એનો કાકો ગયો, એય મરી ગયો, એના કાકાનો દિકરો ગયો એય મરી ગયો પછી બીજા ચાર વારા ફરતી જોવા ગયા એય મરી ગયા. ગેસ કુવામાંથી નીકળતો તો મરી ગયા આઠ મરી ગયા. ડોકટરે પાછળથી બહુ તપાસ કરી કે આ ગેસ છે કુવામાં. (શ્રોતા:- ડોકટર બચી ગયા.) ડોકટરે તો બહાર રહીને એનો નિર્ણય કર્યો, કે છે શું આ ? કે જે અંદર જાય છે એ તરત મરી જ જાય છે. આહાહા !

આવા મૃત્યુના ક્ષણો અનંતવાર જીવને આવી ગયા છે, એ બધા પુણ્યપાપના ભાવના કર્તાબુદ્ધિને લઈને, આહાહાહા ! આકરી વાત પ્રભુ ! આ તો નિવૃત્ત સ્વરૂપ પ્રભુ છે. પરદ્રવ્યસે તો નિવૃત્ત સ્વરૂપ હૈ હી, પરદ્રવ્યતો ઉસમેં હૈ નહી, ઈસસે એ તો નિવૃત્ત હૈ હિ, પણ પુણ્ય પાપકા ભાવસે ભી નિવૃત્ત હૈ. આહાહાહા ! હવે એ નિવૃત્તિ લેને આવે નહીં તો સંસાર ઉસકા મિટે નહીં. આહાહા ! સમજમેં આયા ? આહાહા ! જિનેશ્વર ત્રણ લોકનો નાથ પરમેશ્વર આમ ફરમાવે છે, એની આ વાણી છે. આહા ! “ સ્વયં પરદ્રવ્યસે ભિન્ન હોતા હૈ તબ સંસાર છૂટતા હૈ ઔર કલેશ દૂર હોતા હૈ ” શુભઅશુભ ભાવ એ કલેશ હૈ, સંસાર હૈ, દુઃખ હૈ, ઉસસે ભિન્ન હોકર અપના ચૈતન્ય આનંદ સ્વરૂપ ભગવાન ત્રિકાળ મોજુદગી ચીજ હૈ, કાયમકી ચીજ હૈ ઉસકા શરણ લેનેસે સંસાર છૂટ જાતા હૈ, દુઃખ છૂટ જાતા હૈ. આહાહા !

“ ઈસ પ્રકાર દુઃખ મિટાનેકે લીયે શુદ્ધનયકા ઉપદેશ પ્રધાન હૈ, ” શું કહતે હૈ ? કે શુદ્ધનયનો વિષય જો ત્રિકાળી આનંદ હૈ વોહી કહા ને પુણ્ય પાપ અસત્ય કહા, વો શુદ્ધનયકા વિષયકા આદર કરનેકો મુખ્યપણે શુદ્ધનયકા વિષય ધ્રુવ હૈ ઉસકા આદર કરનેકો એ હી વસ્તુ સત્ય હૈ ઐસા કહા અને પુણ્ય પાપકા અશુદ્ધ હૈ એ સ્વભાવકી અપેક્ષાએ અસત્ય હૈ સ્વભાવમેં નહીં હૈ, યે અપેક્ષાએ ઉસકો નહીં હૈ ઐસા કહા. સમજમેં આયા ? આહાહા ! શુદ્ધનયકા ઉપદેશ મુખ્ય હૈ, પ્રધાન નામ મુખ્ય, શું ? ત્રિકાળ જ્ઞાયક ભાવ હૈ ઉસકા શરણ લે, ઉસકા સમીપમેં જા, ઉસસે તુમ દૂર રખડતે હૈ, ચૈતન્ય ભગવાન આનંદકા નાથ મોજુદ ચીજ ધ્રુવ. આહાહા ! ઓલા તેર બોલ છે ને અહીં ગુજરાતીમાં આવ્યા છે, ધ્રુવ ધામના ધ્યાનનું ધ્યેય હમણાં કાગળ આપ્યો 'તો, કોને આપ્યો 'તો ને કોકને હમણાં. કાલે કોણ હતા તેને આપ્યો 'તો, હિંમતને આપ્યો 'તો ? હિંમત નથી ? હૈ ! કાલે કાગળ કોને આપ્યો 'તો, હા ઓલાને આપ્યો 'તો. હા, ઓલાને આપ્યો 'તો કીક યોગેશ હતો તેને આપ્યો 'તો, તેર બોલ નથી ? આપણે ગુજરાતીમાં નાખ્યા છે. અહીં પો 'ર

બનાવ્યાં 'તા તાવ આવ્યો 'તો ને ત્યાં ભાવનગર ત્યારે તેર બોલ બનાવ્યા 'તા.

ધ્રુવ ધામના ધ્યેયની ધ્યાનમાં ધીરજથી ધખસની ધૂણી ધખસ બનાવ, તેર બોલ છે એવા કંઈક આપણે ગુજરાતીમાં આવી ગયું છે, આત્મધર્મમાં. આહાહાહા ! એના ધરનારને એકાદ બે શબ્દ ઓછા રહી ગયા છે. છે ? આહાહા !! આ મિલા થા તુમકો ? નહી મિલા ? પછી આપશું ધ્રુવ ધામના ધ્યેયના ધ્યાનની ધગતી ધૂણી ધખસ ને ધીરજથી ધખાવવી તે ધરમનો ધારક ધર્મી ધન્ય છે. બધા ધધા હૈ. કોની પાસેથી આવ્યું ? તમારી પાસેથી ? એ ધ્રુવ ધામ અપના ધ્રુવ સ્થાન નિત્યાનંદ પ્રભુ, પુણ્ય પાપકી પર્યાયસે ભિન્ન, એ ધ્રુવ ધામના ધ્યેય એને ધ્યેય બનાવી, ધ્યાન એની એકાગ્રતા કરી, ધગતી ધૂણી પર્યાયમેં એકાગ્રતાની ધગતી ધૂણી, ગુજરાતી હૈ, ધખશ અને ધીરજથી ધખશ નામ ઉગ્ર પુરુષાર્થ અને ધીરજથી ધખાવવી અંદર એકાકાર કરવી સ્વરૂપમાં એકાકાર, તે ધર્મનો ધારક ધર્મી ધન્ય છે. તેર છે તેર. પછી આપશું દાકતરને, આહાહા ! ચાર છે ઈ આપ્યા 'તાને તમને ? આવા ચાર બોલ છે, જુદી જુદી જાતના હો ! આ એક પાનું એવા ચાર પાના છે, જુદી જુદી જાતના પછી આપશું દાકતરને. આહાહા ! પછી આપશું દાકતરને, આહા ! અહીં તો અમારી પાસે હોય તે આવે. આહાહા !

આંહી કહે છે, કે શુદ્ધનયનો વિષય પ્રધાન કરીને મુખ્ય કરીને કહ્યો છે, ત્રિકાળી આનંદનો નાથ પ્રભુ છો ને, આહાહા ! તેનું શરણ લે, તેરા શરણ તહાં હૈ, તેરા ધામ તહાં હૈ, તેરા સ્થાન તહાં હૈ, તેરા શક્તિ તહાં હૈ, તેરા ગુણ તહાં હૈ, અરેરે ! આવું ક્યાં સાંભળવું. આહાહા ! અરેરે મનુષ્યપણું મળ્યું, પણ એમ ને એમ પચાસ સાંઈઠ વરસ ગાળે પાપમાં ને પાપમાં જગતમાં રહે, એને ક્યાં જાવું ભાઈ ? આહાહાહા ! આંચ તો પુણ્યમાં થોડો કાળ ગાળે કદાચિત્ તો એ પણ બંધનનું કારણ કલેશ હૈ. આહાહા ! ઉસકો દૈષ્ટિ છોડાના ઔર ત્રિકાળકી દૈષ્ટિ કરાનેકો ઉસકો, શુદ્ધનયકો પ્રધાન કહેકર મુખ્ય કરકે એ હૈ ઔસા કહા હૈ, ત્રિકાળી ચીજ ચિદાનંદ પ્રભુ ભગવાન એમ કહેતે હૈ પ્રભુ તેરા સ્વરૂપ પૂર્ણ હૈ ત્યાં જા, આ મલિન પર્યાય હૈ ઉસમેંસે હટ જા, તેરે જો મુક્તિ હોના હો અને આનંદ લેના હો તો, નહીં તો દુઃખી તો હોતા હૈ અનાદિસે. આહાહા ! હૈ ?

“ અશુદ્ધનયકો અસત્યાર્થ કહનેસે ” અશુદ્ધનય નામ પુણ્ય પાપકા નયકો નહીં હૈ ઔસા કહા. અસત્યાર્થ કહા, અભૂતાર્થ કહા, જૂઠા કહા. તો “ યહ ન સમજના ચાહિએ કે આકાશકે ફૂલકી ભાંતિ વસ્તુ ધર્મ સર્વથા નહીં, ” આકાશમેં ફૂલ નહીં, આકાશમેં ફૂલ હોતા હૈ ? ઔસે પુણ્ય પાપકા અને અશુભ પરિણામ હૈ હી નહીં, ઔસા નહીં હૈ, તેરી પર્યાયમેં હૈ, આહાહા ! હૈ તો સ્વરૂપકી દૈષ્ટિ કરનેસે યે છૂટ જાતા હૈ, દુઃખ હૈ, દુઃખ હૈ. આહાહા ! આંખ મિંચાય તો ખલાસ હો ગયા. એ પૈસા ને શરીર ને રજકણ જહાં જહાં જે રહેતે હૈ ત્યાં રહેગા, તેરે કારણસે કોઈ પરમાં ફેરફાર હોગા, હૈ ? આહાહા ! જહાં જહાં પરમાણુ પુદ્ગલ જૈસી પર્યાયમેં હૈ તહાં તે રહેગા, ઉસકો કરનેમેં તેરે આત્માકી શક્તિ કોઈ ફેરફાર કરના હૈ, તેરી શક્તિ હૈ હી નહીં. આહાહા ! કલ્પના ગમે તે તું કર, પણ જો ચીજ જહાં જે પર્યાયસે જહાં જૈસી હૈ ત્યાં રહેગી. આહાહાહા ! આવું આકરું છે. જે પર્યાય જ્યાં જે ક્ષેત્રે, જે કાળે, ભાવે, જ્યાં જ્યાં હૈ ત્યાં ત્યાં હોગી, તેરી કલ્પનાસે ઉસમેં ફેરફાર હો, કાળ બદલી જાય ને પરિસ્થિતિ બધી બદલી જાય એમ કોઈ હૈ નહીં ત્યાં, તું બદલી જા. તેરી દૈષ્ટિ જો પુણ્ય પાપ ને અશુદ્ધ ઉપર હૈ ઉસકો છોડ દે તું, બસ યે તેરા અધિકારકી

બાત છે. આવી વાત ભાઈ બહુ... આહાહા !

“ આકાશકા ફૂલકી ભાંતિ યે વસ્તુ ધર્મ સર્વથા હી નહિ ”, આત્માકી પર્યાયમે મલિનતા હૈ હિ નહિ તો તો આકાશકા ફૂલ નહીં હૈ એસા નહીં હૈ એસા માને તો મિથ્યાત્વ હોગા. આહાહા ! હૈ ? એસા સર્વથા એકાંત સમજનેસે મિથ્યાત્વ હોતા હૈ. પર્યાયમે મલિનતા અશુદ્ધતા નહીં હૈ, એસે માનના મિથ્યાત્વ હૈ. ઓર અશુદ્ધસે ધર્મ હોગા, એસી માન્યતા ભી મિથ્યાત્વ હૈ. ઓર મેરા શુદ્ધ સ્વભાવમે અશુદ્ધતા ધુસ ગઈ હૈ, એસા માનના ભી મિથ્યાત્વ હૈ. આહાહા ! આવો ઉપદેશ હવે માણસ સાંભળનારા...

પણ હવે તો જિજ્ઞાસુ લોકો સાંભળે છે. ઘાટકોપર જન્મ જયંતિ થઈ, પંદર હજાર, વીસ હજાર માણસો, વાત તો આ છે હમારી. આહા ! બાપુ પ્રભુ તું કોણ હૈ ? કહાં હૈ ? અને હૈ તો તેરી પર્યાયમે ભી તુમ હૈ, પણ પર્યાયમે મલિનતા હૈ યે છોડનેકો અસત્યાર્થ કહેકર ત્રિકાળકા સત્યાર્થકા શરણ લેના હૈ. આહાહાહા ! ‘ ઈસલિયે સ્યાદ્વાદકા શરણ લેકર, ’ અપેક્ષાસે કહા થા ત્રિકાળી શુદ્ધમે, ત્રિકાળી દ્રવ્યમે, મલિનતા હૈ હી નહીં, તો પર્યાયમે નહીં હૈ એસા નહિ કહેના થા. અપેક્ષાસે કહેના વસ્તુમે નહિ હૈ. આહાહા ! સ્યાદ્વાદ નામ અપેક્ષા સ્યાદ્ એટલે અપેક્ષા, વાદ એટલે કહેના અથવા જાનના. “ અપેક્ષાસે જાનને કે શરણ લેકર શુદ્ધનયકા આલંબન લેના ચાહીએ ” પુણ્ય પાપ મલિનતા પર્યાયમે હૈ એસે જાનકર, ઉસકી દૈષ્ટિ છોડકર ત્રિકાળકા શરણ લેના. આહાહા !

આમાં કાંઈ દયા પાળવી વ્રત પાળવા પૈસા દેવા ત્યાં મંદિર કરાવવું કે પાંચ કરોડ રૂપિયા છે તે એક કરોડ ધર્મના નામે અરે પાંચેય કરોડ દે તો ઈ તો જડ હૈ તેરે ધર્મ કયા હૈ ઉસમેં. આહાહા ! (શ્રોતા:- હવે મંદિર થઈ ગયું) હવે મંદિર થઈ ગયું એટલે વાંધો નહીં એમ કહે છે, મંદિર ન થયુ તો પણ અમે તો પહેલેથી તો કહેતા આવ્યા છીએ અહીં તો, હૈ ? આહાહા ! બેંગલોરમેં બાર લાખકા મંદિર. અભી ગયે થે બેંગલોર એવું મંદિર થયું છે ત્યાં તો અમે હતા ને પંચકલ્યાણક કર્યું તું ને ? આઠ લાખ તો એક ભભૂતમલે આપ્યા શ્વેતાંબર ભભૂતમલ બે કરોડનો આસામી છે, શ્વેતાંબર એણે આઠ લાખ આપ્યા. અને એક કરોડપતિ આપણે છે જુગરાજજી મુંબઈમેં મહાવીર માર્કેટ, સ્થાનકવાસી કરોડપતિ એણે ચાર લાખ આપ્યા, બાર લાખના મંદિર બન્યા પણ દેખાવ અને ઉસમેં અભી હમ પહેલે પંચકલ્યાણક વખતે બાર લાખ અને અભી દેખે તો પંદર લાખ પણ મંદિર, મંદિર ઓહો !

એસા દિગંબર મંદિર એસે દિખા કે કલકતાવાળા આયેગા અભી આનેવાલા હૈ ને ગાંગુલી આઠમી તારીખે આવવાના છે. શું કહેવાય તમારે ? હોમીયોપેથીનો મોટો દાકતર, હોમીયોપેથીમાં આપણે ત્યાં આવે છે વેદાંતી ત્રણવાર અહીં આવ્યા. બેંગલોર રહી ગયા, ત્યાં આવી ગયા, ઘાટકોપર આવી ગયા પછી એને રસ પડયો સાંભળવાનો, ઓ ય માળી આ ચીજ તો રાગકા વિકલ્પ કરના, કારણકે બ્રહ્મચારી છે. ૪૯ વર્ષની ઉંમર છે બ્રહ્મચારી છે રૂપાણું રાજકુમાર જેવું શરીર છે, અને ઘણાં પૈસા પેદા થાય બાર મહિને બહોત પૈસા આતે હૈ, અને ભગવાનના નામે બહાર આપે છે. દુઃખી કોઈ હોય એને પૈસા આપે અને હવે જાવ્ય જીવ બ્રહ્મચર્ય રહેવું છે, મહારાજ ! આ આઠમી તારીખે આવવાના છે.

એણે જોયું મંદિર ભાઈ ચંદુભાઈ, નહિ તો આવ્યા 'તા તો સાંભળવા અને (તબિયત)

જોવા, મંદિર જોયું. ઓહોહો ! બેંગલોરનું એક હજાર રૂપિયા હું દઉં છું, વૈદ્ય પોતે (શ્રોતા:- મંદિરનો એટલો પ્રભાવ પડ્યો) એને એમ લાગ્યું કે, ઓહો આ ચીજ આવી ? ભલે ધર્મ બીજો પણ આ એક મંદિર એસે બનાયા નીચે ભોંયરૂ નીચે, મંદિર, ઉપર સમોશરણ એસા પંદર લાખનું મંદિર બેંગલોર બહુ ખુશી થઈ ગયો.

અભી આ ૧૭મી તારીખે આફ્રિકામાં નૈરોબીમાં પંદર લાખના મંદિરનું ખાત મુહૂત થઈ ગયું, ભાઈ લાલચંદભાઈ ને બાબુભાઈ, લાલચંદભાઈ આપણા ત્યાં ગયા 'તા ને ૧૭મી તારીખે, ત્યાં લોકો કરોડોપતિ છે શ્વેતાંબર ચાર, બીજા પંદર વીસ વીસ લાખવાળા ઘણાં છે દિગંબર થઈ ગયા બધા, ૪૦ ઘર ઉસને પંદર લાખકા મંદિર બનાયા ખાતમુહૂત કીયા અભી એ તો ગૃહસ્થ લોકો છે. એ તો ગમે તે કરે પણ વો તો પારકી ચીજ હૈ બાપુ ! એ તો બનનેકે કાળમેં બનેગી દૂસરા જીવ કહે મેરેસે બનતી હૈ... આહાહા ! (શ્રોતા:- કડીયાથી થાય) કડીયાસે બનતી નહીં, કડીયો બીજી ચીજ હૈ યે ચીજ દૂસરી હૈ જન્મક્ષણ હૈ. ૧૦૨ ગાથા પ્રવચનસાર.

દરેક દ્રવ્યની જે સમયે જે પર્યાય ઉત્પન્ન હોનેકા જન્મ નામ ઉત્પત્તિકા કાળ હૈ, તો યે ઉત્પન્ન હોતી હૈ, પરસે બિલકુલ તીન કાલ તીન લોકમેં નહીં. આહાહાહા ! આ હાથ ફલતે હૈ ઓ સમયકી જન્મક્ષણ હૈ - પર્યાયકી એસી ઉત્પત્તિકા કાળ હૈ તો ઉત્પન્ન હોતા હૈ, આત્માસે બિલકુલ નહીં. આરે આવી વાત સાંભળવા મળે નહીં, કઠણ વાત છે બાપુ પણ એનું ફળેય કૈસા હૈ ? શુદ્ધનયનો આશ્રય, ચિદાનંદનો આશ્રય કરતાં જેના ફળમાં અતીન્દ્રિય આનંદ ઔર પૂર્ણમાં અતીન્દ્રિય આનંદ ઉસકા ફળ. આહાહાહા !

“ ઈસલિયે સ્યાદ્વાદકી શરણ લેકર ” અપેક્ષાસે ત્રિકાળી શુદ્ધમેં અશુદ્ધતા નહીં, પર્યાયમેં અશુદ્ધતા હૈ એસે દોહી પ્રકારકા જ્ઞાન કરકે અશુદ્ધતાકા શરણ છોડ દે ઔર ત્રિકાળી શુદ્ધકા શરણ લે, પણ અશુદ્ધતાકા જ્ઞાન રખકર. આહાહા ! એ ચૌદમી ગાથામાં આલ્યું છે ને ટીકામાં ભાવાર્થમાં કે ભાઈ અહીં ના પાડીને પણ અશુદ્ધતા હૈ, પર્યાય હૈ, એ લક્ષ રાખીને પછી આ વાત હૈ. પર્યાય નહિ હૈ, તો વેદાંત હો જાતા હૈ એકાંત. પર્યાય માની જ નહિ વેદાંતે. પર્યાય ન માને તો અનુભવ કિસકા ? ત્રિકાળકા અનુભવ કિસને કિયા ? દ્રવ્યે કિયા કે પર્યાયે કિયા ? આ ત્રિકાળ આત્મા હૈ વો નિર્ણય કિસને કિયા ? જો પર્યાય ન હોય તો પર્યાય વિના નિર્ણય કરે કોણ ? નિત્યકા અનિત્ય નિર્ણય કરતા હૈ. દ્રવ્ય નિત્ય હૈ, ઉસકી પર્યાય અનિત્ય હૈ યે નિર્ણય ઉસકી કર્તા હૈ. આહાહાહાહા !

પણ વો પર્યાયકી દૈષ્ટિ છોડાનેકો ત્રિકાળી વસ્તુ એ સત્ય હૈ ઔર અશુદ્ધતા યે અસત્ય હૈ એસે મુખ્ય ગૌણ કરકે કહેનેમેં આયા હૈ. આહાહા ! બિલકુલ અશુદ્ધતા હૈ હી નહીં તો પછી અશુદ્ધતા ટાળનેકા ઉપદેશ ભી નિરર્થક જાતે હૈ અને ધર્મ કરના હૈ તો અધર્મ ન હો, પર્યાયમેં અધર્મ ન હો તો ધર્મ કરના વો ભી રહેતે નહીં. આહાહાહાહા ! અધર્મકી પર્યાયકે સ્થાનમેં ધર્મ લાના હૈ, તો ત્રિકાળી સ્વભાવ શુદ્ધ ન હો તો આશ્રય બિના ધર્મ હોતા નહીં અને અશુદ્ધતા ન હો તો વ્યય હોકર શુદ્ધતા પ્રગટ હોતી નહીં, આવી વાતું છે, ઈસલિયે સ્યાદ્વાદકી શરણ લેકર શુદ્ધનયકા આલંબન લેના ચાહિએ, શુદ્ધનય નામ ત્રિકાળી વસ્તુ.

“ સ્વરૂપકી પ્રાપ્તિ હોને કે બાદ ” ચૈતન્યમૂર્તિ પૂર્ણ શુદ્ધ જ્યાં દૈષ્ટિમાં અનુભવમાં આયા ઔર આકર પૂર્ણ પ્રાપ્તિ જેમ સર્વજ્ઞ હુઆ કેવળજ્ઞાની હુઆ “ શુદ્ધનયકા ભી આલંબન નહીં

રહેતા ” પીછે સ્વતરફ ઝુકના એ રહેતે નહીં, આલંબન નામ, પૂર્ણ હો ગયા. આહાહાહા !

જો વસ્તુ સ્વરૂપ હૈ વો હૈ. એ તો જૈસા દ્રવ્ય હૈ ને જૈસી પર્યાય હૈ એસા હૈ, એસા જ્ઞાન હો ગયા. ઈસકા ફળ વીતરાગતા હૈ, પ્રમાણકા ફળ. ઈસ પ્રકાર નિશ્ચય કરના યોગ્ય હૈ લ્યો. ઓહોહો ! કેટલું ભર્યું સામાન્ય ભાષામાં હૈ, ચાલતી ભાષા ટીકા વિના, “ યહાં જ્ઞાયકભાવ પ્રમત અપ્રમત નહીં એસા કહા, ” કયા કહતે હૈ ? કે વસ્તુ જો ધ્રુવ ચૈતન્ય પ્રભુ જે સમ્યગ્દર્શનકા વિષય હૈ વો તો પ્રમત અપ્રમત ૧૪ ગુણસ્થાન ઉસમૈં નહીં, પર્યાયકા ભેદ ઉસમૈં હૈ નહીં, એસા કહા, “ એ ગુણસ્થાનોકી પરિપાટીમૈં છે ગુણસ્થાન તક પ્રમત અને સાતમૈંસે લેકર અપ્રમત કહેલાતા હૈ. કિન્તુ યહ સબ ગુણસ્થાન અશુદ્ધનયકી કથનીમૈં હૈ. ” આહાહા ! પહેલું ગુણસ્થાન બીજુ, ત્રીજુ, ચોથું, પાંચમું, છઠું, સાતમું, આઠમું, તેરમું એ વ્યવહારનયની કથનીમાં હૈ, આહાહા ! હૈ ? અશુદ્ધનયકી કથનીમૈં હૈ.

“ શુદ્ધનયસે તો આત્મા જાયક ” એકલો ચૈતન્ય બિંબ પ્રકાશનો પુર જાનનેવાલા જાણક સ્વરૂપ હૈ, જાનનેવાલા જાણક સ્વરૂપ હૈ ઉસમૈં વો ભેદ-ભેદ ગુણસ્થાનકા હૈ નહીં. આહાહાહાહા !

“ અબ પ્રશ્ન એ હોતા હૈ, ” હવે સાતમાની ભૂમિકા બાંધતે હૈ “ અબ પ્રશ્ન એ હોતા હૈ કિ દર્શન જ્ઞાન ચારિત્રકો આત્માકા ધર્મ કહા ગયા હૈ ” ભલે તેરે રાગાદિ નહીં પુણ્ય આદિ નહીં, આત્મા જો વસ્તુ હૈ ઉસકા ભાન હુઆ અનુભવ તો સમ્યગ્દર્શન જ્ઞાન ચારિત્ર તો આત્માકા ધર્મ હૈ, કિન્તુ એ તો ત્રીન ભેદ હુએ, સૂક્ષ્મ બાત હૈ. જ્ઞાયકભાવ જો ત્રિકાળ વસ્તુ હૈ, ઉસમૈં જો દર્શનજ્ઞાનચારિત્ર જો સમ્યગ્દર્શનજ્ઞાન પ્રગટ હોતા હૈ, સમ્યગ્દર્શન અંતરકે આશ્રયસે, જ્ઞાન ને ચારિત્ર તો ત્રીન ભેદ હો ગયા. હૈ ને ? એ ભેદ હુઆ ઔર ભેદ ભાવસે આત્મામૈં અશુદ્ધતા આતી હૈ અને ભેદભાવકા લક્ષ કરનેસે તો વિકલ્પ ઉઠતે હૈ. આહાહા ! સમજમૈં આયા ?

પુણ્યપાપ તો વિકલ્પ હૈ દુઃખ હૈ હી, પણ આત્મા ત્રિકાળી જો જ્ઞાયકભાવ હૈ શુદ્ધ ચૈતન્ય ધ્રુવ, ઉસકી દૈષ્ટિ જ્ઞાન ને રમણતા ત્રીન બોલ પ્રગટ હુઆ, મોક્ષકા માર્ગ વો તો ત્રીન હુઆ, ત્રીન હુઆ તો ભેદ હુઆ ભેદ હુઆ તો ભેદસે તો વિકલ્પ ઉત્પન્ન હોતે હૈ અશુદ્ધતા આતી હૈ, શિષ્યકા પ્રશ્ન હૈ, આહાહા ! હૈ ? ભેદરૂપ ભાવોસે તો આત્માકો અશુદ્ધતા આતી હૈ, ઈસ કે ઉત્તર સ્વરૂપ ગાથા સૂત્ર કહતે હૈ. કયા કહતે હૈ ? એ કે જિસકા હૃદયમૈં એસા પ્રશ્ન ઉઠયા કે આપે પુણ્ય પાપકી અશુદ્ધતા તો દૂર કરા દિયા, વસ્તુમૈં હૈ નહી, વો તો ઠીક, પણ વસ્તુમૈં જો સમ્યગ્દર્શનજ્ઞાનચારિત્ર હુઆ વો ત્રીન ભેદ હૈ, તો ત્રીન ભેદસે તો અશુદ્ધતા આતી હૈ, એમાં એકરૂપતા જ્ઞાયકતા રહેતી નહીં, એસા જિસકા અંતરમૈં હૃદયમૈં ધખશ પ્રશ્નકા હૈ, ઉસકો ઉત્તર દેનેમૈં આતા હૈ, સાધારણ સાંભળનેવાલેકો નહીં. ઠીક આપણે સાંભળવા આવ્યા છીએ ને આપણે સાંભળવું એમ નહીં જેને અંતરમાં, આહાહા ! શુભઅશુભ ભાવ તો મલિન હૈ અશુદ્ધ હૈ વો તો ઠીક પણ એક વસ્તુમૈં ઉસકી દૈષ્ટિ જ્ઞાન ને રમણતા પ્રગટ હુઆ ત્રીન, તો ત્રીન હુઆ, તો વો ભી અશુદ્ધતા આઈ, એકકો આશ્રય લેકર જો શુદ્ધતા હો વો શુદ્ધતાકા ત્રીન ભેદમૈં લક્ષ કરનેસે તો અશુદ્ધતા આતી હૈ, આહાહા ! તો એ અશુદ્ધતા ભાવોસે અશુદ્ધતા આતી હૈ, તો ઈસકા કયા અર્થ હૈ ? ઉસકી ધખશ જિસકો હૈ ઉસકો ઉત્તર દેનેમૈં આતા હૈ એ અશુદ્ધ ભી મલિન હૈ ત્રીન ભેદ ઉપર લક્ષ કરના નહીં, અનંત જ્ઞાયક સ્વરૂપ હૈ વો ઉપર દૈષ્ટિ કરના, એ ત્રીન ભેદ ઉપર લક્ષ કરનેસે તેરે વિકલ્પ અને રાગ ઉત્પન્ન હોગા એસા ઉત્તર આપેગા...

પ્રમાણ વચન ગુરુદેવ..